

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BACS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZEK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: Vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

A Bajai utcával szemközt Falezlone-féle ház,
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemé-
nyek intézendők és minden díjak fizetendők.

Felelős szerkesztő:

DR. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt
Naptáriéveknek egész évre 6 frt Félévre 3 frt Negyedévre 1,50
Egyes szám ára 10 kr.

Kossuth Lajos itthon!

Üdvözöllek, Kossuth Lajos, a hazába vezető uton! Végre tehát mégis hazajössz szent aggastyán! Érzed-e, hogy körülövez a hazai édes lég, tudod-e, hogy majd hazai földön pihensz?

Oh, Kossuth Lajos!
Tekints majd körül!

Nézd ezt a szép magyar hazát, mennyire megváltozott az óta, hogy nem láttad!

Hány éve is annak, hogy leborultál isten szabad ege alá s forró könnyeiddel öntözöd a véres rögöt, bucsút véve tőle szent fogadalommal, hogy csak akkor fogsz visszajönni, ha szabaddá teszed néped.

Negyvennégy éve annak, — majd egy emberélet, — mely alatt Te a hontalanság keserű kenyerét etted s álmatlan éjjeiken által virrasztál halálosan sebzett nemzeted felett.

Negyvennégy évi hontalanság!

Mérhetetlen tengere a búbanatnak, melynek fenekére süllyed buvárszemekkel a hazafias érzés s fölszedi drága gyöngyeit!

Bevállad ígéreted . . . Nem jöttél vissza, bárha égő honvágy kinjai gyötörték lelkedet.

Nem jöttél vissza, bárha tárt karokkal várt egy nemzet, kínálva jogai legszebbjeit, javai legértékesebbjeit, szeretete önzetlenségét s tisztaságát.

Nem jöttél vissza fény s hatalom csábzására! Nem jöttél vissza vezéri pálczáat venni kézbe! Ott maradtál sivár kietlen hontalanságban, hideg, önző idegenben, hol lelked fénye csak kápráztatott, de nem vett körül a szeretetnek az az igaz melege, mely csak a hazai tűzhely éke-virága!

Negyvennégy év alatt az a dőlczeg dalja, a ki legszebb hajtása volt a szittya magyarnak, mely évezreden át az európai népesaladók elsei közt éli állami életét, megöszült, — meggörnyedt testben, de lelke nagyságában, fogadalma szentségében meg nem törött.

Kilenczvenkét év sulya nehezedett vállaira s még mindig állott a fogadáshoz erősen, mint a szikla, büszkén, mint a pálma, mely égre tör.

Erői fogytán, szeme világának csendes kialvásával is csak a fogadalma mellett állott s egy pillanatra attól még gondolatban se tért vala el!

De bekövetkezett az az idő, a melyért Kossuth Lajos szive sajgott, vérezett, visszajöhetett a drága, a a szeretett hazába!

S a haza földe, édes terhét érezve, megindult, megrendült s méhéből a szabadság lángsugarai löveltek ki!

Csak annak pusztá hírére, hogy közeledik Kossuth Lajos, jön haza, hosszú számkivetés után: lázba borított a nemzetet!

Oh! Kossuth Lajos! légy üdvöz a haza földén!

Ha Te idehaza vagy: akkor eszményeid bizonyára megvalósultak!

Ha fogadalmad többé nem állja utadat: akkor szabadok vagyunk!

Való-e mindez?

Való! Lesújtó való! A leggyászosabb való!

Idehaza lesz Kossuth Lajos s nem a diadal gyönyörözete árad el a nemzettestben, nem az öröm tomboló árja hőmpölyög felé, s nem a szabadság ragyogó napja köszönti a győztes hőst, — a mint visszatér otthonába.

Fekete gyász fájdalomában, gyöttrő bánat árjában földoklik a magyar, s az a nap, mely Kossuthot a haza földén üdvözli: a nemzet legfájdalmasabb napja.

Hazajössz Kossuth Lajos, hazajössz negyvennégy év után hármass koporsóba zárva, hült tetemmel, örökre lezárt szemekkel!

Ott lesz a haza szívében, székesfővárosában hideg szívvvel, némán, a gyász pompájában.

S mit ér, hogy aldjuk haló poraidat, hogy néhányan tán életüket dobták oda a hatalom poroszloinak csak pusztán azért, hogy egy büszke köhalmaz is fekete zászlódiszt öltson?

Ebredj, ebredj Kossuth Lajos! Nemzeted szólit! Azt akarja, hogy éj!

A nemzet akarja, az a nemzet, melynek akarata legszentebb volt előtted mindenkor, melyért mindent kész voltál föláldozni!

S a nemzet akarata le fogja küzdeni a halál kérelmelhetetlen törvényeit, a sors örök igaz végezését!

Föl fogsz támadni Kossuth Lajos hamvaiból!

Kikélsz a sötét sirból napfényesen, örök derűt sugározva a haza egére s így fogsz szólani tennépedhez:

— Itt vagyok újra én nemzetem! Elhoztam, a mit rég ígertem: a független Magyarországot!

Adakozás a Kossuth-szoborra.

Lapunk mult számának főlhívása folytán még számosan adakoztak. A mai napig szerkesztőségünkhez a következő adományok folytak be:

Dr. Vujevich Zoltán . . .	10 frt.
Fernbach Károly . . .	5 „
Dr. Sági Samu . . .	5 „
Dr. Szilágyi Vilmos István . . .	5 „
ifj. Liszlmayer Henrik . . .	5 „
Handler J. Jenő . . .	2 „
Dr. Flesch Adolf . . .	3 „
Dercsényi Béla . . .	2 „
Radcsevits Sándor . . .	2 „
Kummerkromer András . . .	1 „
N. N.	1 „
Összeg	41 frt.

Ehhez a mult számunkban kimutatott 293 frt összesen 334 frt.

A Zomber és Vidéke szerkesztősége.

Nem halt meg Kossuth Lajos.

A görög keleti egyház híveinél szokásban van, hogy husvét napján imigyen köszöntik egymást:

„Krisztus feltámadott“, mire a megszólított azzal válaszol: „Valóban feltámadott.“

Hát én azt hiszem, nem volna illendőbb köszönése a magyarnak, mint: „Nem halt meg Kossuth Lajos.“ „Valóban nem halt meg.“

Mert hát hogyan is lehet megbékülni azzal a gondolattal, nem, hogyan is lehet elhinni azt, hogy Kossuth — nincs többé!

A mint a keresztény világnak legszebb legendája a feltámadás, úgy kell, hogy a magyar ember szívtől, lelkétől elválaszthatatlan legyen a Kossuth halhatatlanságában való erős bizodalom.

Ő nem halt meg, a mint a Nazareti feltámadott eszméiben: úgy élni fog Kossuth eszméiben, alkotásaiban mindenkoron.

Elni fog, mert ez a nemzet, mely büszkén vallja magát magyarnak, nem lesz, nem lehet soha hűtlen a szabad-

ság ideáljához, és a ki lelkesedik a szabadság eseméjéért, annak kegyelettel kell viseltetnie a szabadság legnagyobb apostolának emléke iránt.

Én nem érek erőlt, képességet magamban arra, hogy méltassam, bíráljam Kossuthot, a politikust. Nagyon kicsiny vagyok, de ha százszor nagyobb volnék, mint a minőnek óhajlottam talán lenni ifjú ábrándjaim között, még akkor sem tartanám helyén valónak ma Kossuth működésének kritikai méltatását e napok legyenek kizárólagosan a kegyeletnek szentelve. Ne dicsérjük, csak csodáljuk az ő szédületes nagyságát.

Es midőn e sorok napvilágot látnak, Kossuth Lajos földi maradványai már e haza felé vettek útjokat, hogy el ne hagyják soha többé a haza földjét.

Szelleme pedig velünk volt mindenkoron, s nem is hagyhatja soha el a magyart.

Fyagra V.

Bácsmegegye gyásza.

— Bács Bodrogh vármegye törvényhatósága rendkívüli közgyűlést hívott egybe folyó hó 30 ára a következő meghívó után:

„Oméltósága a vármegye főispánja előterjesztésére, a hazánk nagy halottja, Kossuth Lajos elhunytá alkalmából teendő intézkedések megállapítása céljából tartandó rendkívüli törvényhatósági közgyűlést f. évi március hó 30 ik napjára tűzte ki, miről van szerencsem a törvényhatósági bizottság tagjait oly hozzáadással értesíteni, hogy a kizárólag e célból tartandó rendkívüli közgyűlés e másnapon d. e. 10 órákor fog a vármegyei székház első emeleti nagytermében megtartatni, Kelt Zomborban, 1894. évi március hó 23 án. Schmausz Endre s. k. alispán.“

A részvétávirat, melyet Kossuth Ferenchez intézett, így hangzik:

„Kossuth Ferenc urnak

Turin.

Hazánk regenerátorának elhunytá az egész nemzetet mely gyászba borította, a pótolhatatlan veszteség feletti fájdalomban osztakozva, fogadjon és adja át kerem a család többi tagjainak is Bács-Bodrogh vármegye közönségének általam tolmácsolt legbensőbb részvétét.

Schmausz Endre, alispán.“

A f. hó 30 án megtartandó rendkívüli

A naturalizmus külömben a szellemi fejlődése illetőleg fölszines, banális külsőségekben állapodik meg és bennük látja a dolog lényegét. Hogy mennyire ér föl a naturalizmus képessége a kulturálakatok megítélésében, azt illusztrálja az Élet ugyanazon számának egy másik cikke: „Az üdvözítő szocializmus“ Cumplowitz Lajostól. A religiókban nem lát egyebet, mint bizonyos liturgiái eszelekvésekre való ösztönzést: a jövő boldogság szempontjából. „A tömegek nyomorának okát a hűsevésre vagy a nadrágviselésre“ tojják. Ennyit ért a naturalista Mózesből vagy Mohamedből, vagy Krisztusból! Valóban a naturalizmus nem tud többet az ember szellemi fejlődésének nagy kulturálakjaiból, mint ama bizonyos wallenstein dragonyos az ő hadvezéréről, a — rituálist, vagyis: „Wie er sich räuspert und wie er spuckt, das hat er ihm glücklichen abgesehen! Ez a materializmus művelődéstörténet, a materialisztikus vallásfilozófia.

Szerencsésen elette így Spencer, — akit Jász úr is idéz, — hogy a vad népek csordái eleinte viszonylag békés állapotban ének, hogy később nagy birodalmak keletkezésével harcias állapotok állnak be, hogy végre a harc-

közgyűlésen Schmausz Endre indítványozni fogja, hogy a vármegye közönsége jegyzőkönyvileg fejezze ki mely részvétét, hazánk nagy fiának elhalálózása alkalmából, intézen a családhoz részvétáirat, illetve hagyja jóvá az alispánnak e tekintetben tett s fentebb említett előzetes intézkedést; indítványozza továbbá, hogy a vármegye küldöttségleg képviseltesse magát a nagy halott temetésén s hogy a ravatalra helyezzen koszort.

A küldöttséget Schmausz Endre nejelek betegsége folytán valószínűleg Kozma László főügyész fogja vezetni.

— A zombori izr. hitközség f. hó 28-án rendkívüli közgyűlést tartott a Kossuth Lajos elhalálózás fölötti gyász kifejezése tárgyában. Egyhanglagon elhatározatot, hogy a családhoz részvétáirat intéztetik s küldöttség fog a temetésen részt venni. A küldöttség tagjai Szilágyi Mór elnöke alatt dr. Fischer Mihály főrabbi s Schlieszer Lázár.

— Kossuth gyász Csantavéren. A csantaveri, egyenlőségi olvásokör e hó 25-én gyűlést tartott Roder Jakab elnökele alatt, aki meghatározó beszédben jelentette be az egész magyar nemzetet ért gyászbeszédet. Beszédre befejeztével a következő indítványokat terjesztette be, amelyek egyhanglagon el is fogadtattak 1.) Hazánkat és vele mindannyiunkat ért súlyos veszteség fölött érzett legbensőbb részvétének és kegyeletének a kör jegyzőkönyvileg adjon kifejezést. 2.) Mondja ki a gyűlés, hogy részvétáiratot intéz az elhunyt családjához. 3.) A kör a temetésen küldöttség által képviseltesse magát, ennek tagjai lettek: Basch Herman, dr. Békeffy Károly, Roder Jakab, Klein Mátyás, Schöffler Lajos, ifj. Basch József. 4.) Küldessék ki 2 tagu bizottság, amely intézkedjék aziránt, hogy a kath. templomban és a zsinagógában gyászistentisztelet tartassék. 5.) A kör tagjai kegyeletlik kifejezéséeként a temetés utáni 8 napig fekete kanzalagot hardozzanak.

— Szabadkán Kossuth Lajos elhunytá alkalmából a törvényhatóság f. hó 24. d. u. 3 órákor nagyszámú bizottsági tagok és haligató közönség jelenlétében Vojnits István elnökele alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgya Kossuth Lajos temetése napján követendő eljárás és részvét módozatainak megállapítása képezte. Először főispán száraz szavakkal mintha egy mindennapi dologról lett volna szó, — megnyitván az ülést, Vojnits Félix főjegyző felolvasta Varga Károly s tsai indítványát, mely a következőkben fogadtatott el. 1. A város közönsége részvétnyilvánítást intéz a gyászoló családnak. 2. Kossuth Lajos elváltatott érdemei jegyzőkönyvileg megörökítettnek. 3. Turin város közönségének köszönet ngilvánítatik. 4. A temetkezésre egy 25 tagu bizottság kiküldetdik, azonban felkereték a város közönsége,

as hangulat helyébe lassanként a békésen szervezett munkásság lép. Ezekkel a triviális, szegényes észleletekkel velik kimeríthetni a szellemi életet és fejlődésének törvényét! Ez a szolgára emlékeztet, aki elette, hogy ura reggel hálóköntösben van, nappal munkakabátban, este frakban jelenik meg és hasonló külső szokásokat ellesve, azt a véleményt táplálja, hogy urát alaposan ismeri. Valóban igaz van Schopenhauernek: „Der Materialismus gehört in die Bedientenstube!“

Midőn tehát a materializmus csak az állathoz hasonlóan véges képek körében való mozogni, nem lehet csodálnunk, ha felfogása a vallásról úgy hasonlít magához a valláshoz, mint a majom az emberhez. Nem vehetik ezt rossz néven azok, akik magukat csak egy majomsorda tagjainak vallják. Mi természetesebb tehát, mint az, hogy mihelyt a materialista egy vallásos könyvet vesz kezébe, Schopenhauer egy másik mondása megy teljesedésbe: „Eiu Buch ist ein Spiegel: wenn ein Affe hineinsehaut, kann kein Apollo heraussehen.“

Minden religió tehát a fentiek szerinti szellemi vallás oly értelemben, hogy minden religióban az ember tulajdonképp saját szellemi

TÁRCZA.

A szellemi vallás ügyében.

Irta: SCHMITT JENŐ.

„Plátó beszél-e itt vagy Pythagoras, vagy azok az ügyvezetett vad emberek?“ — így szól az igazán nagy kutató, a híres Bastian Adolf, midőn Polinézia szentírásainak isteni fénye előtt meghajol. Kimondhatatlan fenség veszi körül az ember lényegét, még legkedvetlenebb népek szentírásai is az isteni végtelenségnek és örökkévalóságnak szent mélységét vallják, mint az emberi szellem valódi hazáját. A materialista pedig minden felfogásával csak dűrvaságát és tudatlanságát, komoly forrástanulmányok hiányát árulja el. Amit Jász úr és előtte már Spencer és más naturalista elődától, az nem a religió tudománya, hanem rossz fordítás, a vallási istenudat dűrva paródiája és legfőljebb a vallás legáltalánosabb hanyatlásának, a vallási babonának, vagy a vallási materializmusnak képe, melyet mint rokon alakot a materializmus még valahogyan felfogni képes,

hogy a polgármester vezetése alatt menendő küldöttséghez minél számosabban jelentkezzenek. 5. A ravatalra a város közönsége részéről kószoru helyeztetik. 6. A helybeli egyesületek részéről rendezendő végítességeken a tanács testületileg részt vesz. 7. A temetés napjától kezdve a város 8 napi gyászt tart. 8. A helyb. kereskedők felkértek, hogy a temetés napján füzeteiket zárva tartassák. Az összes városi iskolákban szünet rendeltek.

— **Zenta város tanácsa** felhívta a város polgárait hogy Kossuth Lajos halála folytán a közönség a kegyeletet sértő minden zajosabb mulatózástól, zenétől legalább e hónapban tartózkodjék s beszélje le azokat is kik ily események által a nagyhalott iránti kegyelet megsejtnek.

— **Az ó-becsei magyar népkör** által megült márcz. 15-i ünnepe az alkalommal nagyjelentőségű és országra szóló lelkes határozatot értelt meg, első alpját vetve meg a jövődöbéli Kossuth-szobornak. Dr. Grünbaum Pál ügyvéd szavai, melyekkel Kossuth Lajos érdemeit méltatta, oly nagy lelkesedést keltettek, hogy ennek hallása alatt Boromizza Tivadar ügyvéd nyomban indítványt tett egy Budapesten felállítandó Kossuth-szobor létesítésére és e célból 100 forint nyitotta meg az adakozást; Grünbaum Pál ugyane célra 50 forint ajánlott fel s azóta Ó-Becsen serényen foly a gyűjtés, az ó-becsei magyar népkör pedig az eszmének felkarolását és megtestülését az ország összes városainak szíves figyelmébe ajánlja.

— **Kossuth-gyász.** Ujvidéken a nagy nemzeti gyász közepette, Ujvidéken a lelkesedni kész ifjúság lépett ki elsőnek a tett mezejére. Ugyanis e hó 23-án tartott — leg-többnyire ujvidéki, egyetemi ifjakból álló — értekezletből kifolyólag a következő sürgönyt küldtük: „Kossuth Ferencnek Turinban. A nemzet atyja halt meg. Sirva áll ravatalánál az ujvidéki ifjúság.” Ezenkívül háromtagú küldöttséget meneszt Budapestre, mely a temetés napján kószort helyez a nagy halott sírjára. A szabadelvű párt népes értekezletet, s a magyar kaszinó rendkívüli közgyűlést tartott annak megállapítása végett, hogy mi módon fejezzék ki a nagy veszteség feletti fájdalmukat. A reform. egyház is méltó módon kíván hozzájárulni a nemzeti gyászhoz, melynek egyesek eddigéle is már az által adtak kifejezést, hogy gyászfátyolt viselnek és házaikra gyászlobogót tűztek ki. A ref. templomban husvét hétfőn d. e. 11 órákor gyászistentisztelet lesz, a temetésre pedig babérszörűt küld.

— **Az ó-becsei kereskedelmi kör** választmányi gyűlésen e hó 24-én a következő határozatokat hozta. Kossuth Lajos halála feletti bánatának a kereskedelmi kör jegyző könyvileg

fejezze ki bánatát. A jegyzőkönyv ezen részének fogalmazásával az elnök bízott meg. 2. A kereskedelmi kör gyászlobogójának kütűzésével külső formáját is megadja az elhunyt iránti tiszteletének. 3. A Budapesten felállítandó szoborra a kör tagjai sorában a gyűjtést azonnal elküldi. 4. A gyászoló családhoz a következő részvét-táviratot küldi: Kossuth Ferenc és Lajos uraknak Turin. Fogadják állami életünk tujáalkotójának elhunytával, a haza és család jukat ért veszteség felett érzett mély fájdalomunk törő részvétét. Ó-Becsei kereskedelmi kör. 5. A temetésen Budapesten elnöke által képviselteti magát. 6. Amennyiben Kossuth nagy hazánk fiáért Ó-Becsen gyásznapjelyek nagy istentiszteletek tartatnának, azokon a kör tagjai testületileg vesznek részt feketébe öltözve.

— **Baja városi tanács,** f. hó 22-én d. e. 10 órákor dr. Hegedűs Aladár polgármester elnökölte alatt tartott ülésében elhatározta, hogy a pótolhatlan veszteség felett érzett mély fájdalmát jegyzőkönyvbe iktatja, a családhoz részvét-táviratot intéz és a város törvényhatósága nevében Kossuth Lajos ravatalára kószort helyez a következő felirással: „A magyar nemzet mély fájdalommal gyászolt nagy halottjának, Kossuth Lajosnak — Baja város tör. ényhatósága.” Időközben dr. Gál Ernő és társai törvényhatósági bizottsági tagok indítványt nyújtottak be, melynek folytán a város közgyűlést tartott, hol elhatározott, hogy 1., a nagy halott elhunyt felett érzett mély fájdalmának jegyzőkönyvileg adatik kifejezést; 2., az elhunyt nagy hazafi ravatalára a város közönsége nyomban kószort helyeztessék; 3. a temetésen küldöttség által képviseltesse magát; 4., részvét-táviratot intéz a gyászoló családhoz és 5., az elhunyt arczképének beszerzését és a törvényhatóság közgyűlést termében leendő kifüggesztését rendelte el.

— **Zenta gyásza.** A zentai közgyűlés diszpolgárának halála alkalmából a következő kegyeltes határozatokat hozta: 1.) A város 3 tagú küldöttséget (Boromizza János polgármester, Szárics Bertalan városi ügyész, Matkovics József ügyvéd) menesztett saját költségén Turinba, mely küldöttség Zenta város nevében díszes kószort helyezett a nagy hazafi ravatalára. 2.) 1000 forint szavazott meg Kossuthnak Bpsten felállítandó emlékszobrára. 3.) Kossuth földi-maradványainak Bpsten történendő eltakarítása alkalmával 30 tagú küldöttséggel képviselteti magát.

— **A Bajai kereskedő ifjak egylete** f. hó 24-én tartott választmányi ülésén, Nagy Hazánkfia Kossuth Lajos elhalálozását nagy fájdalommal jelentette id. Reich Vilmos egylet elnök, mit az összes választmány mely megilletődéssel állva hallgatott végig és elhatározta, a gyászoló családunk mély részvétét jegyzőkönyvi kivonaton megküldeni. 2. Dr. Neu József egylet elnök April hó 4-én Szerdán esti 9 órákor gyászemlékbeszédet fog tartani, melyen az egylet tagjain kívül férfi vendégek szívesen látnak. 3. A tartandó gyász Istentiszteleteken testületileg résztvenni a tisztkarral élén. 4. Az egylet körében a szobor-alap javára gyűjtést rendez.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara mai rendkívüli teljes ülésében, melyet Gál Ferenc elnökölte alatt tartott, Kulinyi Zsigmond titkár előterjesztésére a következő határozattal fejezte ki Kossuth Lajos elhunyt fölötti gyászt és kegyeletét:

Gyász Kossuth Lajosért.

Elnök előterjeszti a következő határozati javaslatot:

A gyászba borult Magyarország nagy halottjának, Kossuth Lajosnak emlékét áldjuk azokban az alkotásokban is, melyeknek utórhőse volt a negyvenes évek ipari mozgalmainak vezetésével. Egy dicsőséges fejezet fog szólni a nemzet történetének Kossuth halhatatlan érdemeit méltató lapjain arról is, hogy a magyar népnek ez a lángeszű és nagy szívű apostola felszabad előt fölsimerte már az ipari fejlődés átalakító borderejét és iránytűt a felszabadított polgárságnak, mely ösvényen kell keresnie a boldogulást. Főnségei élete tiszta jelszavainak egyikére: a munkára utalta a népet, és arra a magas elvre, hogy

a szabadságnak alapja az anyagi függetlenség. Megtanította nemzetét lelkesedni, de megtanította dolgozni is, mert varázserőjű szavának és tollának nyomán indultak meg az első számottevő közgazdasági alkotások és a nemzet becsülni tanulta azt az erőt is, melylye a gazdasági függős bilincseit kell szétűrnie.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara szívében megrendülő a nemzeti gyásznak mindnyájunkkal közös érzésétől, jegyzőkönyvbe írja mélységes, nagy fájdalmát és leírja, hogy benső tiszta kegyelettel őrizi az ország megsejtott, halottjának drága, szent emlékezetét

Elhatározza a kamara, hogy mint kerülte munkás polgárságának képviselője teljes részt vesz a szellem nagy munkásának elhunyt fölötti gyászban, hogy tudatja ezt Kossuth Lajos gyászba borult családjával és hogy hatálatlan kegyeletének esekély jelűl kószort küld a magyar ipar nagy utórhőjének koporsójára, melyre örök hálával és az eszményét sirató népnek szent fájdalmával borul le a nemzet.

A teljes ülés a javaslatot egyhangulag határozattal emeli.

Kmf.

Jegyezte:

Kulinyi Zsig. s. k. Gál Ferenc s. k. titkár. elnök.

Hitelesítjük:

Balogh Ferencz. s. k. Tóth Péter, s. k.

A kiállítási igazgatóság jelentése az 1896-iki ezredéves országos kiállítás előmunkálatairól.

(Folytatás.)

A külföldön levő magyar vonatkozású műemlékek s történelmi tárgyak beszerzése czéljából külföldi helyi bizottságok szervezése van folyamatban. Ilyen helyi bizottság van Bécsben Tisza Lajos gróf elnökölte alatt. Az előmunkálatok megtették arra nézve, hogy Berlinben és Párisban is szerveztesseken ily bizottságok. A berlini helyi bizottság élén Szögyény Marich László oszt. magyar nagykövet áll, Párisban pedig a szervezési munkálatokat Munkácsy Mihály vezeti, a ki egyszersmind honfoglalási képének vázlatait átengedte a történelmi főcsoport főnyének emelésére.

Lépcsők történetek továbbá Rómában, Konstantinápolyban és Szt.-Pétervárt az ott létező magyar vonatkozású tárgyak megszerzése érdekében.

A történelmi épületek részletes terveinek benyújtására megállapított határidő f. é. december 31-én lejárván, — megérkezett az idő, a midőn azok beosztása, elrendezése és a történelmi anyagok a rendelkezésre álló terület méretei alapján való megállapítása tekintetében szükséges teendők foganatosítandók lesznek.

A történelmi kiállítás korszakonként rendezendő egységes egészét képezvén, szükséges, hogy az egyes csoportbizottságok működése és eljárása egyöntetű legyen és hogy az arra hivatottak karöltve működhesseken.

E czélból és minthogy a történelmi főcsoportbizottság rendeltetésénél és tagjainak nagy számánál fogva nem lehet hivatva az általa hozott elvi határozatok végrehajtásával is foglalkozni — a kiállítási országos bizottság elnöke „történelmi végrehajtó bizottságot” szervezett, melynek elnökei és tagjai a következők;

és végtelen, gondolati és erkölcsi lényegét, és nem valamely a szellemi lényegéhez idegen külső hatalmat fog fel. Nem is lehet ez másként. Nem fér a végtelen isteni gondolat belénk, ha a szellemi oldalról is úgy, mint a testről, csak véges teremtmények vagyunk. Az egy csak véges töredékeny tükre a mennyei sugárnak, mely az egetek, a nagy mindenséget bejárja. A végtelen gondolat, az ész és a szeretet világozása és melegsége a mi valódi életünk, nem a képek világa, melyben az viszatükröződik. A másik ember nem idegen hozzám, hanem lényeg az én lényegemből. „Ezek a lények mind az ő egységükben: az én vagyok, és kivülem lény nincs”, így szól a Vedanta bölcsessége. „Amit a legcélszerűbbnek teettek testvéreitek közül, azt nekem tettétek”, ez nem szöveg, üres frazís, hanem maga a szellemnek valódi végtelen élete, az eleven Krisztus, mely benullunk ébred, a mennyei Manna. És mi a felhívásban csakis ezt írjuk körül. Ez persze nem a sár és az állatóság, melyben a naturalista saját valódi életét egyedül felfogni képes.

(Folyt. köv.)

Elnökök :

A kiállítási országos bizottság elnöke.

A történelmi főcsoportbizottság tiszt. elnöke.

A történelmi főcsoportbizottság elnöke.

Alelnök :

A kiállítási országos bizottság alelnöke.

Tagok :

Czigler Győző,
Dr. Czobor Béla,
Fittler Kamill,
Dr. Forster Gyula,
Hollán Ernő,
Dr. Kammerer Ernő,
Kudora Károly,
Dr. Pauler Gyula,
Popovits Sándor,
Dr. Pulszky Károly,
Radács Jenő,
Ráth György,
Steindl Imre,
Dr. Szendrei János,
Szalay Imre,
Tagányi Károly,
Thaly Kálmán.

A végrehajtó-bizottság által hozott határozatok végrehajtásáról, illetve a megállapított keretben a részletes kivétel kérdéseivel és módzataival foglalkozik, eddigelő két ülést tartott. Az első ülésen (november 18-án) a bécsi kiküldöttek számára adott utasításokon kívül az egyes csoportbizottságok felhívták, hogy egyfelől a kiállítási céljaira alkalmas tárgyak tulajdonosainak jegyzékét, másfelől a kiállítandó tárgyak lajstornát f. évi december hó 31-ig nyújtsák be. A második ülésen (december 23-án) tárgyalta a jury-szabályzatnak, a katalógusok és a szállítási szabályzatoknak tervezetét, ezenkívül tanulmányi eredményéről a bécsi bizottság részletes jelentést tett, előkészítették a főcsoportbizottság elé terjesztendő tárgyak, illetve javaslatok.

(Folyt. köv.)

Különfélék.

— **Forinyák Géza** honvédségi altábornagy f. hó 28-án városunkba érkezett a helyb. honvédségszóló előtte szemle megtartása végett.

— **Kilépés a zombori nemzeti pártból.** Dr. Szilágyi Vilmos István lapunk kiváló vezércikkírója, Szemző István elnökhöz intézett levelében a zombori nemzeti pártból való kilépését jelentette be, ellenzéki álláspontjának fenntartása mellett. Főmunkatársunkat e lépésre azon körülmény indította, hogy a nemzeti párt nem szavazta meg Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatását.

— **A zombori Népkör** Kossuth Lajos temetésén küldöttségileg fogja magát képviselni. Részvevők jelentkezhetnek a küldöttség vezetőjénél dr. Donoskovits Vilmos elnöknel f. hó 29-ig déli 12 óráig.

— **Esküvő.** Folyó hó 27-én d. e. 9 óra körül vette oltárhoz Orgoványi Gyula, paserai Rezsényi János nyug. árvaszéki úrnő, köz és váltó ügyvéd leányát Ilonát. — Az esketési szertartást főtisztelendő Lajthay János kupu színai plébános és érseki tanfelügyelő végezte, — ki a már nála megszokott szellemes beszédet intézett a jegyes párhoz. — Násznapok voltak, a menyasszony részéről, Mihályi János megyei árvaszéki elnök, — a vőlegény részéről; Boediger Lajos főgymnastusi tanár, —

— **Szilágyi Dezső** igazságügyminiszter körrendeletet intézett valamennyi kir. bírósághoz, amelyben a bíróságok összes tagjainak megtiltja, hogy a Kossuth Lajos temetésén vagy bármiféle gyászszertartáson és gyászünnepélyeken testületileg vagy másképp hivatalosan megjelenjenek. Egyelőre csak regisztráljuk e tényt, amely szövegeben a legnagyobb mérvű megütközést kellette, de mindenesetre visszatérünk még rá. A zombori kir. törvényszék ezen rendelet folytán teljes illést tartott, amely a rendelet felolvasásával nyomban véget ért.

† **Halálozás.** Beer szül. Grün Franziska zombori divatárúsnő f. hó 27-én d. u. 3 órakor életének 59-ik évében elhunyt.

Hymon. Dr. Goldstein Ignác zombori ügyvéd f. évi április hó 10-én vezeteli oltár elé Liebmans Ilonka kisasszonyt Kassán.

— **Halálozás.** Styrum Jakab topolyai lakos, Styrum Mór zombori jbirósági végrehajtó atyja f. hó 28-án meghalt.

— **Színház** rovatunk térszűke miatt jövő száma maradt.

— **Vád alá helyezett ügyvéd.** Már hó napok óta suttognak, hogy Dr. B. J. helybeli ügyvéd ellen közokirat hamisítás miatt vád emeltetett. E hírek alig akartunk hitelt adni, mert nevezett ügyvéd az ügyvédi kamara választmányi tagja, a nemzeti kaszinó könyvtárosa és a helybeli dalegyesület vezetője. A suttogó hír — sajnos — valóban bizonyult, amennyiben a helybeli kir. törvényszék fenyítő osztálya a napokban 2655/894 sz. a. Dr. B. J. és még tíz társa ellen közokirat hamisítás büntette miatt, a kir. ügyészség indítványához képest a fenyítő eljárást elrendelte és az előnyomat és büntényi vizsgálat megejtésével a központi vizsgálóbíróságot bízta meg. Az ügyet figyelemmel kísérik s annak idején részletesen fogjuk ismertetni.

— **Temerin** községnek 33 éven át munkás derék jegyzője: Lakatos Peter e hó 28-án élete 59. évében elhunyt. Halála annál inkább meglepett, mivel, bár a 2 év előtti influenza sanyitotta, még az előző héten egészséges volt és szorgosan végezte Ujvidéken a sorozásból reá haromló teendőket. Temetése e hó 19-én ment vége s apraja, valamint Kolozsvár Sándor főszolgabíró vezetése alatt az újvidéki járás jegyzői kara teljes számban jelent meg.

— **Névváltoztatás.** Kiskorú Orbach Sándor bajai illetőségű hőmezővásárhelyi lakos vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel Abonyi-ra változtatta.

— **Lobogó szentelés.** Fényes ünnepség volt a zentai róm. kat. főtemplom s. h. ünnepi vasárnapján. Appel Ede apát-plébános egyházi szertartással a nagy mise alatt megáldotta a díszes egyházi zászlót, melyet a zentai „Szent-Rózsafüzér-Társulat” készítettett. Az 1 méter széles és 1 1/2 méter hosszú gyönyörű Mária-lobogó a legfinomabb fehér selyemből készült valódi aranyrojtokkal és arany himnussal, melynek egyik oldalán me felírás áll: „Mátéházi Matkovics Lajosné”; a másik pedig: „Boldogságos Szűz Máriának.” Az ünnepély fényét emelte a következő 12 koszorúlánny: Mátéházi Matkovits Iduska, Babócs Margitka, Babócs Juiska, Tényi Mariska, Zsarkó Orszike, Horii Sárka, Mátéházi Matkovics Leonka, Sik Mariska, Vartus Margitka és Mariska, Boromiszsa Margitka és Schwazerer Irénke, kik mindnyájan hófehér ruhába voltak öltözve kék sziaesokorral. A zászlószegek beverése mise végeztével volt a templom szentélyében. A 80 drb zászlószeget Pósz Alajos szegedi kitűnő ékszerész készítette s a megrendelők nevei mind egyikbe művészileg van bevéve. — A gyönyörű zászló szép jelvénye lesz a Mária-társulatnak és szépen fogja díszíteni a főtemplomot.

— **A szabadkai szinügyi bizottság** döntött a szinigazgató kérdésben, hogy ki legyen

az 1894/5-ik szinüldényben a színház. A tizenöt bizottsági szavazatból Rakodcay 1, Kómey 8 szavazatot kapott. Most újra érdekfűzővel várjuk az ügy mikénti elintézését. Most új pályázat hirdetettük.

— **„Rébusz”** cím alatt a „Bácska” 25-ik számában közlemény jelent meg, mely városunknak a Kossuth-részvét tárgyában tartott közgyűléséről szóló azon tudósítást, mely a fővárosi lapokban jelent meg, reprodukálja és hozzá gyanúsító glossást fűz. A „Bácska” szerint „igazán jellemző s a tényállásnak teljesen megfelelő referadát” itt közöljük, — melléállítva a „Bácska” saját referadáját, mely annyira hasonlít amahoz, hogy valóban nem volt nehéz kitalálnunk, hogy azt a „Bácska” küldte be a fővárosi lapoknak. A pályadíjra azonban nem reflektálunk, hanem kérjük azt a „Bácska” csendes kontemplációkban szenvedő muakartásai között kiosztani.

A fővárosi lapok tudósítása:

Zombor törvényhatósága maközgyűlést tartott. A polgármester beszédét állva hallgatták meg. Molnár Gyula bosszabb beszéd kíséretében előterjesztett indítványát egyhangulag elfogadták; eszerint a részvétirat megszavaztatott. A temetésre 10 tagu küldöttséget menesztenek, mely a ravatalra kosszort helyez. Kossuth szobrát tekintélyes összeget fog Zombor város megszavazni. A „Zombor és Vidéke” is szép sikerrel indította meg a gyűjtést.

A „Bácska” tudósítása:

Zombor város törvényhatósági bizottsága e hó 24-én rendkívüli közgyűlést tartott stb. stb. A polgármester előki megnyitóját mindannyian állva hallgatták végig és egyhangulag fogadták el a nagy gyászhoz való hozzájárulás iránti határozati javaslatot. Tudjuk, hogy dr. Czvetkovits Péter kezdeményezésére 10 bizottsági tag kérte a rendkívüli közgyűlés összehívását és ehhez járult dr. Molnár Gyula bizottsági tag is külön a részvétel módját részletező indítványával stb. stb.

Az elnök kihirdeti a határozatot, amidő dr. Molnár Gyula bizottsági tag még felszólal s szintén méltatja az országos gyász jelentőségét.

— **Öngyilkos honvédhadnagy.** Szabics Zsigmond m. k. honvédhadnagy f. hó 22-én éjjel lakásán golyót röpített agyába és rögtön meghalt. Az öngyilkos tisztet hír szerint becsületbeli adósságok kergették a halálba.

— **Szerencsétlenség.** Berényi András volt ludasi bíró, ki a napokban a tompai dohány ültetők ügyében Budapesten a pénzügyminiszteriumban járt, haza jövet Kis-Szálláson a vonatnál leszállva megbottlott, még pedig oly szerencsétlenül, hogy egyik lábán a vasuti kerek keresztül ment s ennek folytán másnap a kórházban a sérült lábát amputálták. Az operáció sikerrel lett végrehajva.

— **Rablás.** — Tettinger Mária bikityi illetőségű bajai lakos a múlt hó 21-én meglátogatta Ott Mihályt, hol ebédet is kapott. Amint ebéd után távozni akart, Ottné látta, hogy vendége nagyobb batyuval karra távozni, mint a milyennel jött. Gyanuja támadt és a batyut kezdte kibontani, de Tettinger Mária ezt nem engedte, mégis Ottné meglátta a batyu közt tekeve selyem kendőjét, mire Tettinger Mária a szobából kifutott. Ottné a kapuban fogta el, de Tettinger Mária egy tégladarabot kapott a kezébe és azzal Ottné úgy ütötte homlokot, hogy az elájult. Mikor Ottné magához tért, Tettinger Mária már nem látta. Jelentést tett a rendőrségnek, hogy említett alkalommal egy fekete selyem kendőt, egy sarga kendőt, egy törülközőt, egy pár harisnyát, és egy lepedőt rabolt el, mely tárgyakból a harisnya Tettinger Mária lábán felismeretett, a fekete selyemkendő pedig lakásán találtatott. Tettinger Mária beismerte a lopást, de tagadta, hogy tettinger bántalmazta Ottné. A kir. járásbírósnak átszolgáltatott.

— **Gyilkos öngyilkos.** Radvay igazab. helyen Rados András madarasi illetőségű újonczbelyenélküli kocsis f. hó 22-én reggel 5 órakor, a mint Frank Ármin kereskedő cselédje,

vaskuti illetőségű Szűcs Katalin kikísérte a kapuhoz, forgópisztolyal mellbe lötte a leányt, azután önmagát lötte szíven. Mind a ketten azonnal meghaltak. Holttestüket a városi kórházba szállították. Radonak számdéka volt Szűcs Katalinnal vad házasságra lépni, de a leány szülei ezt ellenőzték; valószínűleg e miatti bánatában követte el a gyilkosságot és utána az öngyilkosságot.

— **Az otthon és a nagyvilág.** A tizenkilencedik század végének embere már nem is tartja kényelmesnek otthonát, ha nincs meg benne a nagyvilágnak mindennapi kivonata: az újság. A nagyvilágnak és otthonnak nagy kibékítő munkájában nevezetes és érdekes lépéssel ment előre a Pesti Napló, mely most külön mellékletet, egy egész újságot szánt az otthon speciális érdekeinek. Ennek a mellékletnek Tizhely körül a címe. Irányiükkeken kívül a szezon, a divat, a konyha és szalon, a házi kertészet, kézimunka körében felmerült legújabb eseményekről és irányzatokról ad hírt. Nagy irodalmi és pedagógiai értéke van annak a rovatának, amely egyenesen a gyermekszobának szól, s amelyben Móra bácsinak, a nagyevő, kitűnő mesemondónak gyermekmeséi mellé gyermekjátékok leírásai, versikék és sok egyéb olyan kedves kis dolgok sorakoznak, amelyek nemcsak a gyermekvilág kedélyt nemesítik és gyarapítják, hanem a bentiek rejli poézissal megkapják a felnőttek lelkét is. Mindenkinék a magját ezt az elvet követi a Pesti Napló, mikor újában az egyes szaklapok különleges érdekei tolmácsolásának heti mellékleteket szánt. Közlekedés című melléklete ebben a tekintetben uttörő. A közlekedés terén fölmerült minden új eszmét, a forgalom terén történt minden eseményt, intézkedést, sőt még a tervezetteket is a Pesti Napló-nak Közlekedés mellékleti ismerteti, megbeszéli. Nemcsak tudósításokat közöl, hanem irányt is ad, és azt az irányt, mint a tapasztalatok bizonyítják észreveszik és követik mértékadó helyen is. — S a Pesti Napló-nak ezek a különleges érdekei istápolásának szánt mellékleti idővel gyarapodni fognak, úgy, hogy ez az újság fölleségessé fogja tenni a szaklapok járatását. Ezek az mellékleten kívül a Pesti Napló terjedelmre és tartalomra is utólrhetetlen sokat nyújt olvasóinak. Mint főntebb mondtunk az egész világot kivonatanban. A politika és társadalom, és kiváló sorban a magyar gazdasági élet három alkotó faktorának a mezőgazdaságnak, az iparnak és kereskedelemnek hivatott szószólója a Pesti Napló, a mely a lelkesedéssel kivül az alaposágot tartja legfőbb küzdőerejének, és ezért az alaposágot őríti áldozatokhoz. Táviratainak, levelezéseinek és egyéb közleményeinek költségei akármely törvényhatóság budgetjét fölemésztenék. A Pesti Napló nagy áldozatok árán elérte azt, hogy egy sorba állhat a világlapokkal, s a magyar közönség dicsősége, hogy támogatásával ezt lehetővé tette.

Irodalom, művészet.

A Hét — politizál. Érdekes hírt kaptunk Budapestről: Kiss József szépirodalmi és társadalmi közlönye. A hét április 1-től kezdve, már mint politikai és irodalmi lap fog megjelenni. A hét a politikai koncertben nem lesz új hang. Hallottuk eddig is a válogatott, szép és irodalmunk javából való novellák és versek önből kihallatszott ez a hang határozottan, férfiasan, oly szabatos szakkimondással, világos, tiszta logikával, majd nemes páthosszal, majd hatalmas sebző gúnyval, hogy a politikai eseményeknek éppen legbonyolultabb s legzavarosabb mozzanatainál a hét szolgált biztos utmutatással. A hét politikai lapppá történt átváltozása után csak meg fog erősödni eddig irányában. Nem hanyagolja el eddigi magas irodalmi niveauját, asszonyok, leányok ezután is ugyanazzal az élvezettel olvashatják, mint eddig és politikai rovatát is kiválóan irodalmi szempontból fogja gondolni. Ügyelmi fog arra, hogy ne csak elfogulatlan, párt és magánérdektől ment véleménye érvényesüljön, hanem érvényesüljön az az irodalmi forma is, melyet a hét — ezt büszkén vallhatja nagy érdemének — az egész magyarországi sajtóba mintaképpen bevitt. A hét munkatársait a

mostani magyar irodalom legjelesebbjei közül táborozta össze és kiegészítette most fényes gárdáját a legelőkelőbb politikai és publicista erőkkel. Aki a politikai viszonyokkal tisztában akar lenni, nem mellőzheti a hét véleményét. A mi machiavellista korunkban valóságos áldás, hogy van egy lap, mely minden körülmények között, bárkivel szemben nyíltan megmondja az igazságot. Melegen ajánljuk ezt a jeles lapot olvasóink figyelmébe. Előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

„Történelmi Tárca-Napló”-t adott ki a Kolozsárt megjelenő „1848-49. Történelmi Lapok” ez év márczius 15-ére. A esimes kiállítás könyveske, dióhéjba szorítva, magába foglalja az 1848-49. év történetét. Kossuthnak két képe és Petőfi kéziratá teszik változatossá és erekleveértékel bíróná a kis füzetet. Iskolák, testületek a muzeumtól előállítási árban, 8 krért szereshetik meg, ha legalább 100 példányt rendelnek. A házagpótló kis munkának már az ötödik kiadása van sajtó alatt s 11 ezer példány forgó belőle közközben.

A magyar nőkhöz. A szabad órákban, midőn a hölgyek pihenve fektetik kacsóikat öllükbe, nincs semmi, ami jobban fel tudná vidítani a kedélyt és a szívet, mint egy jól szerkesztett s különösen a magyar nőkhöz szerkesztett folyóirat. Nem hiszük, hogy Magyarország művelt hölgyei között csak egy is van, akinek asztaláról hiányozzon a legrégibb és legjobb divatközlöny: a Budapesti Bazár. Ez nem a csillogó külsőre, nem a Párisban készített divatképekre hivatkozik, hanem számlójára kitűzvé az izlés, takerékosság és munka jelszót, minden számában hasznos és észlezerül mellékletekkel, kiváló divatírással és kitűnő szépirodalmi melléklettel jelenik meg. Január hó 1-étől a Budapesti Bazár előfizetőinek arzenikét külön Emlekalbumban küzli, melynek eddig megjelent képeit az április hóban belépő új előfizetők díjtalanul megkapják. A Budapesti Bazár minden ízében magyar s harminczhárom éves multja elég bizonyosság arra, hogy a művelt magyar nők kedvencez közlőnye méltán megérdemli az elismerő szavakat. Szerkesztője Király János (Budapest, Koronaherezgetője 17. sz.) kizhez az előfizetési pénzek (negyedévre 2 frt, félévre 4 frt, egészévre 8 frt.) küldendők.

A „Millennium” című, Budapesten megjelent szaklap az egyetlen, mely kizárólag a közlő ezred éves ünnepély és kiállítás ügyével képpen és írásban foglalkozik. A „Millennium” hozza a kiállításra vonatkozó hivatalos közleményeket, a pályadíj nyert kiállítási épületek kitűnően sikerült rajzait, híreket arról, hogy a fővárosban és vidéken hétről hétre miktűtőnek az ezredéves ünnepségekre vonatkozólag; ezenkívül olvasóinak, iparosoknak, kereskedőknek a leendő kiállításnak díjtalanul felvilágosítást ad. A „Millennium” legkisebbszáma Munkácsy „Honfoglalás” című festményének kitűnő reproductióját közli egy egész oldalon. Szerkesztője Budapest V. Váci körút 28. Ajánljuk az egyedüli kiállítási szaklapot olvasóink becses figyelmébe.

CSARNOK.

Kossuth Lajosról.

— Emlékezés turini utamból. —

Irta: Molnár Gyula.

I.

Torino . . .

Telát valóban itt vagyunk . . .

Testet öltött egy régen megálmódott, régen élő, régen kegyelettel ápoltt, élesztett vágy.

S nem mythologia, hanem igaz történelem az, mely azt beszéli, hogy itt lakik az a teliisten, kinek ajkairól lángszavak folytak le, meggyullasztva millió szívet, millió lelket, kilomtekintetből a szabadság napfénye sugárzott szét a magyar hazában, a ki megtudta

értetni a vak tömeggel, hogy mi az a népföliség, a ki megteremté a forradalmat . . .

Valami elmondhatatlan magasztos érzés szállja meg szívünket, s földobog a kalauz szavára: Torino . . .

S a mint megnyílik a vasuti kocsi ajtaja, s a villamos fényvel megvilágított peronra értünk, egyszerre mintha megragadna bennünket egy láthatatlan szellem, mely vezet előre, s megszálja lelkünket egy varázsszerű érzés, szemünket titkos káprázat . . . úgy tetszik, mintha óriási tömeg venne körül bennünket, mely eget rázó „Evniva Ungheresi,” kiáltásba tör ki, kalapok lengenek fejkünk fölött, kendőket lobogtatnak minden oldalról, virágfüzerek hullanak jobbra balra, s a mennydörgő ovatióból tisztán hallszik ki a magyarok kiáltása: „Éljen Kossuth Lajos!”

A káprázat tovább tart, a bűvös szellem uralma nem pillanatnyi, az „evnivák” szünet nélkül fölharsognak s most egy sajtóságos phallanx közé jutunk, népáradat alkotta sorfal támad, mely között kényelmesen haladunk előre, jobbra-balra hajlongva, köszönve „éljent és evnivát” hangoztatva, magasra tartott kalappal, örömsugárzó arezokat, szikrázó szemeket látva körös-körül . . .

S a lelkesedés zsvájába belevegyül egy jól ismert dallam, mely olyan alkalmas arra, hogy növelje a varázslat erejét, s az öntudatlan lelkimámor tűzét zsítsa . . . a Rákóczy-induló . . .

Az emberek-alkotta sorfal véget se ér . . . Halljuk a tovaszárguló fogatok robaját, de azért még a népáradat gyengédben ringató karjai között haladunk előre . . .

Valami álomszerű érzés ez . . .

Ez a slurr tömeg . . . ismeretlen épületek tömkelege, riadó tapsok, evnivák „éljen”-ek . . .

Valóban ez csak káprázat.

S mégis, midőn másnap reggel a „prince Amadeo”-vendéglő éttermében üszegyültünk, mind megannyian konstaltuk, hogy mindez való tény volt.

A turini polgárság ily fényes fogadtatásban részesíté a magyarokat, a kik Kossuth „generálist” jöttek meglátogatni.

II.

Turint, a magyar történelem legszebb olasz városát, áhiattal szemlélttük meg.

Előttünk minden sétány, pedig ilyen sok van, szentnek tűnt föl, mert önkénytelenül arra gondoltunk, hogy Kossuth gyakran sétál azon . . .

Bármerre jártunk, bármit láttunk, mindent felszólt bennünk a Kossuth iránti rajongó tisztelet s szeretet, mely megaranyozta a palotákat, köztereket, s bámulatos a széppé varázslott mindent.

Ámde a magyarok legnagyobb része vajmi keveset törődött Turin szépségeivel.

Alig ébredtek föl Turinban, már is Kossuth Lajos lakását keresték.

Nem nagy keresés kellett hozzá. Minden fiakkeros ismeri azt, s csak ki kell ejteni Kossuth nevét, egyenesen oda hajtat.

A rendezőség, — kiméletből az agg férfit iránt, azt a jelszót dobta a tömeg közé, hogy július hó 5-én d. u. lesz a hivatalos látogatás.

Addig senkit sem fogad Kossuth.

Akiknél az illemérzet a fanatikus Kossuthimádást le tudta győzni, azok szót fogadtak. Azok nem is láttak őt délutánnál hamarább.

Ellenben valóságos népvándorlás volt Kossuth háza felé egész délelőt, minden tilaalom ellenére.

Lehetett-e rossz néven venni bárkitől,

egy nem t ürtözethette hevét s nem volt képes órákat tölteni Turinban a nélkül, hogy Kossuth Lajost látta volna.

Hiszen az egész hosszú s fáradságos út egyetlen kimagasló mozzanatául ígérkezett a turini találkozás.

Ez teremté meg a vállalat rendkívüli sikerét.

A délelőtti látogatások igénybe vették Kossuth összes idejét, s miután a legkülönbözőbb elemek váltották föl egymást, szellemi erejét sem kímélték.

Az élelmes fiatalok főszóltott küldötségekre, hivatás szerinti képviselőkre, s midőn az egyénekenkénti tisztelgés véget ért, jött a testületi tisztelgés.

Először, miat hírlapírók mutatódtek be, majd mint a 25. §. elleni tüntetők, azután a fővárosi egyetemi hallgatók küldötsége, meg ismét mint az „Olvasókör“ képviselote s így tovább a dalárdák, egyletek, clubok stb. cége alatt keresetek ürügyet Kossuth utja meg ujra láthatni, vele szemtül szemben állani, kezét megcsókolni, s mondani fiatalos lévvél bombasztikus phrázisokat, miktől — hogy a 87 éves aggastyán hanyatt nem dőlt, — maig is csoda marad előttem.

S Kossuth az ő véghetetlen szelidiséggel, mondhatatlan nagy szeretetével, leirhatatlan nyájasságával elfogadta a fásztó metamorphozist, s mosolygott a „hazafias“ tolakodás e kis-sé szerénytelen nyilvánulása fölött.

Ebédre 850 magyar kifelé tolongott a Sogno del Valentino parkba, ahol a „Sogno Turin“ vendéglős ama nagy történeti lakomát szolgáltatata, melyről annak idején az európai, de nagy részletességgel országos lapjaink beszélték.

Nem mintha tudtuk volna, hogy ott van a gyűpont, hol a turini kirándulás 25-ös csoportjai koncentrálnának. A legtöbb embert üstööne vezérelte a Sogno-parkba. Hallott valamit susogni, látta, hogy sokan iparkodnak oda. Kíváncsiság vitte.

Uton-utfélen hallott aztán egyet-mást, regeszert dolgokat, hogy mi lesz a Sogno-parkban.

Künn egy vendéglőben tömörült össze a sereg, a hol semmi előkészületet nem találván az ígért társas ebédhez, jónak látta a saját szakállára megebédleni. Ha tudta volna, hogy néhány száz lépésnyire onnan, van egy óriási étterem, melynek homlokzata nemzeti szín zászlókkal, díszes szőnyegekkel ékesítve, e föláratot hordja:

„A magyarok Kossuth Lajosnál!“
(Foly. köv.)

Nyílttér. *)

WATERBURY'S
GIESTHUBER

*) E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget.

Téli-cúra
WILHELM-
Tavaszi-cúra

FÉLE

antriarthristikai és antirheumaticai

vértisztító thea

küttetve világkiállításokon

az I-ső rendű arany érmekkel.

Az emberi szervezet legfontosabb része a vér, és miutan általános elfogadott alv, hogy egységes lélek csak egészséges testben lakhatik, főttrekvésünk oda irányuljon, hogy az emberben egészséges vért alkossunk.

Ki oly szerencsés helyzetben él, hogy teljes egészségnek örvend, annak természetesen nincs szüksége semminemű gyógyszerre, de az ilyen természetű megáldott egyéneknek is a legmelegebben ajánlható, hogy különös gondot fordítsanak s az élet eme legfontosabb elemére, a vérre.

A vér folyadék, mely zárt edény rendszerben kering a testben, miközben az egyes testrészekhez a szükséges tápanyagot elszállítja, valamint az anyagcsere következtében hasznavehetetlenné vált anyagrészeket, kiválasztás céljából, rendelkezési helyükre juttatja. A vér így az egész táplálkozás központját kezezi.

A természet követelte táplálkozás mindenestire ajánlható. De sok embernél az sem elég, ha mindig a szigorú higieni törvények szerint élnek. anélkül, hogy az evésben vagy ivásban rendtelenséget kövessenek el. A legnagyobb rend mellett is gyakran megtörténik, hogy a jólét megzavaratik, minek természetesen a vérkeringésre is nagy hatása. A legtöbb embernek sejtelve sincs baja okáról, és az orvos sem találja el mindig a helyes diagnozist. A beteg ember természetesen csak azt kívánja, hogy felgyógyuljon, de hogy az egészséges ember egészségben maradjon, erre kevesen gondolnak.

Miután pedig az előadottak szerint a vér a táplálkozás központja, nemcsak a beteg, hanem az egészséges ember is igyekezzék, hogy vére tiszta maradjon. Ehhez mindenestire a főkellék az egészséges és jó táplálék, de ez magában még sem elég, még az egészséges ember sem nélkülözheti a palliatív szereket, hogy azáltal megakadályozza, miszerint az ártalmas anyagok a vérbe ne jussanak, vagy azok onnan kiválasztassanak. Ilyen anyag pedig létezik is és 50 év óta készírtnek és kitértőnek bizonyult a használatban. Ez a Wilhelm féle antiarthristikai és antirheumaticai vértisztító thea, melyet kizárólag Wilhelm Ferencz gyógyszerész Neunkirchenben, Alsó-Ausztriában készít.

Kik vértüket rendes normalis állapotban akarják fenntartani, nevezetesen pedig, kik köszvényre vagy rheumai bajokra éreznek magukban fogékonyságot, azoknak időről-időre ezen jónak bizonyult anyagot kellene használniok. A ténylegesen szenvedőkre nézve pedig nélkülözhetlen kellék ezen vértisztító thea, mely a legnemesebb balzsamos és aromaticus tüvekből van készítve. A jelenkor leghíresebb orvosainak és orvosai, Oppolzer, Feuzl, Müller János, a berlini vegyészeti laboratorium igazgatója, Dr. Werner Tivadar, Dr. Jannel Gyula, Grover A., Hess és még többen, ezen théát minden vértbetegségnél, tehát köszvénynél, rheumánál emésztési zavaroknál, vértódlásnál, májbajnál, görvénynél, fehérfolyásnál vagy aranyérmél feltűnő esodálatos hatásának ismerék el. Sőt még kiütéseknél, melyek szintén a vér romlása következtében keletkeznek, ugyszinte chronikai daganatoknál is már számtalan esetben felülmulhatannak bizonyult e thea használata. Minthogy az idegrendszer is függ a vértől, ezen univerzális gyógyszer hysterikus betegségeknél, heves ideg- és kedély-rázkódtatásoknál is kitértően hatott. Sőt mondhatni, hogy alig van emberi baj, melynél ezen thea megbízható gyógyító szerül ne volna alkalmazható.

4285

Ára egy csomagnak 1 frt.

Kapható a készítőnél, Wilhem Ferencz gyógyszerésznél, Neunkirchenben, Alsó Ausztriában, vagy az osztl-magy. monarchia összes gyógyszerész-táraitban, és főraktárban. Bpestben Torók József gyógyszerésznél, király-utca, Thalmayer és Seitz, ochmeister Frigyes utódai és Neruda Nándornál, de szükséges, hogy a t. közönség mindig határozottan Wilhelm-féle vértisztító théát kérjen.

Téli-cúra
Nyári-cúra

Hazai ipar

Szőllőkert-birtokosok és bortermelők figyelmébe!

Hazai ipar

„VICTORIA”

Szabadalmazott szőlős fecskendőm egyszerű és felette czélszerű szerkezete miatt az összes szakértők elismerését kivívta.

Vidéki megrendelések, jótállás mellett gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Zimmermann Em.

ZOMBORBAN.

Figyelmeztetés!!!

Budapest fő- és székvaros szőlő és gyümölcs gazdasági intézője a gépről következő véleményt adott:

119 szám

1894

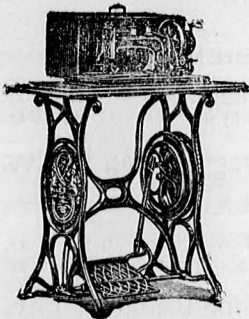
A gépszerkezete elegendő erős vörös rézpléből készült belül cizmezve úgy üres mint megtöltött állapotban könnyű és könnyen kezelhető. Permetező készüléke megfelelő nyomás mellett kitűnően működik mindkét oldalra, nemkülönben a kétoldalu permetező készüléknek szabályozása is sikerültnek mondható. —

A fenti tulajdonságok alapján a gépet mindenkinek őszintén ajánlhatom.

Budapesten 1894 év. márczius 24-én

(P. H.) Deak Tamás s. k

főv. g. intéző.

Ugyanítt:

NAGY RAKTÁR mindennemű varrógépekből varrógéprészek, géptűk szijjak stb.

Házi sürgönyök

Telephonok és villámhárítók berendezése.

Javító műhelyemben — varrógép javítások és electrotechnikai munkák elfogadtatnak.

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyárészv.-t. BUDAPESTEN.

I R O D A K :

Gyár és iroda:

Városi iroda és raktár:

Flók-raktár.

VI, ker., külső Váci-út 29. - 35. ♦ Podmanineky-utca 14. ♦ Kerepesi-ut 77. sz.

Gőz- és járgány-cséplőkészülék,
számos első díjjal kitűnt SCHLICK féle szab. 2 és 3 vasu ekék,

ménlitő és egytetemes acél-ekék

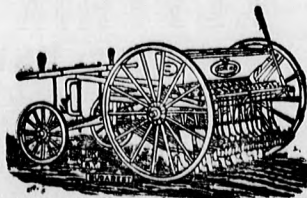
eredeti SCHLICK- és VIDATS féle
egyvasu ekék, talajmivelő eszköz.

va amint

SCHLICK-féle szab. HALADÁS sorba-
vető gépek.

Tkarmánykészítő gépek, darálók, őrlőmal-
mok é mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kévekető és marokrakó ara-
tógépek és fűkaszázó gépek, szállítható me-
zei vasutak stb. stb.

Előnyös fizetési feltételek.
LEGJUTÁNYOSABB ÁRAK.

Árjegyzékkel ingyen és
bérmentve.

„Idéesség.”

Idég-Növeltség, Idégkör, Ifjúkori tévelygések utóhatása.
szégyenit alaposan tégen elismert mód szerint a legkétségesebb esetekben
szégyenit hogy a foglalkozásban zavarna.
Kézelté-bez kültje a beteg kimerítő leírását betegséggem k, és azon
gyógyulóknaak meiyeket már használt.

J. Eiger, specialista

BERLIN, Dawsonstrasse

Előfizetési felhívás!

A

PESTI NAPLÓ

naponként kétszer megjelenő politikai napilapra.

➔ A „Pesti Napló“ Magyarországon a legolcsóbb, legtartalmasabb és legszebben kiállított napilap. ➔

Főszerkesztője és kiadótulajdonosa:

Felelős szerkesztője:

ifj. Ábrányi Kornél

Barna Izidor.

A „Pesti Napló“ mint modern újság gondoskodik immár arról is, hogy olvasónői megtalálják benne az őket érdeklő közleményeket. Ebből a célból szeptember eleje óta „A tűzhely körül“ címmel minden héten rendszeres négy oldalas mellékletet ad, amelyben foglalkozik a nők társadalmi kérdéseivel, a divat újításával, közeli konyha recepteket, apróságokat a kézimunkáról, a kertészetről, azon kívül tájékoztatja a vidék gazdasszonyait a budapesti piac forgalmáról és árairól. Cikkeket közöl továbbá a gyermeknevelésről, és ápolásról, tanácsokat ad illemkérdésekben és mesét a gyermekszobának. A közlekedés és a közlekedő vállalatok: vasutak, posta, táviró, bajtársaságok hivatalneki érdekeinek minél behatóbb gondozása végett, a Pesti Napló minden estűrtörtői számát Közlekedés címen külön négy oldalas melléklet kíséri.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

A Pesti Napló reggeli kiadásának, mely az előző napon beérkezett összes híreket magában foglalja, tehát a teljes Pesti Napló-nak előfizetési ára Budapesten és a vidéken korán és pontosan házhoz juttatva, az esti lap küldése nélkül:

BEGGELI LAP:

Egész évre — — 14 frt — kr. | Negyed évre — 3 frt 50 kr.
Fél évre — — — 7 frt — kr. | Egy hónapra — 1 frt 20 kr.

Esti és reggeli lap egyszerre küldve a vidékre:

Egész évre — — 18 frt — kr. | Negyed évre — 4 frt 50 kr.
Fél évre — — — 9 frt — kr. | Egy hónapra — 1 frt 60 kr.

Napokint kétszer, reggeli és esti kiadás külön-külön házhoz vagy postán küldve:

BUDAPESTEN:

Egész évre — — 18 frt — kr. | Negyed évre — 4 frt. 50 kr.
Fél évre — — — 9 frt — kr. | Egy hónapra — 1 frt. 60 kr.

VIDÉKEN:

Egész évre — 20 frt — kr. | Negyed évre — 5 frt — kr.
Fél évre — — 10 frt — kr. | Egy hónapra — 1 frt 70 kr.

➔ A PESTI NAPLÓ esti lapjára külön is elfogadunk előfizetéseket. úgy, hogy ha valaki más újságot járát és a megszokott újságtól megválni nem akar, az előfizethet a PESTI NAPLÓ esti lapjára negyedévenként Budapesten 2 forinttal, vidéken 2 forint 30 krajcárral.

A Pesti Napló kiadóhivatala.
Budapest Ferenciek-tere, Bazárépület.

Egy doboz ára 1. 20
elküldés utánvét vagy
az összeg előleges be-
küldése után.

KLYTHIA

A BŐR
ÁPOLÁSÁRA

Az arcbőr szépítése és
FIROMÍTÁSA

ZSIRPUDER

Legelegánsabb toiettele bál és salompuder fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl es. k. tanár által Bécsben.

Elismerő levelek e legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve.

Taussig Gottlieb

főraktár: BÉCS I. Wollzeile Nro 3.

Kapható: a legtöbb illatszert, drogát és gyógyszerházakban.

Schleifer Ignác, könyvnyomdájából Zomborban.